

Programrapport

Programmets namn: Bibliotekarieprogrammet	Ladokkod: NGBIB18h
Antal högskolepoäng: 180 hp	Årskull 2018
Programansvarig: Maria Ringbo	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen

Den skriftliga programutvärderingen, distribuerades digitalt via lärplattformen Ping Pong i slutet av vårterminen 2021. Den besvarades av 10 studenter och utgör en grund tillsammans med kursrapporter, synpunkter från undervisande och medverkande lärare i programmet, samt en sammanställning gjord av akademins controller. Genomströmning redovisas under innehåll.

Analys av:

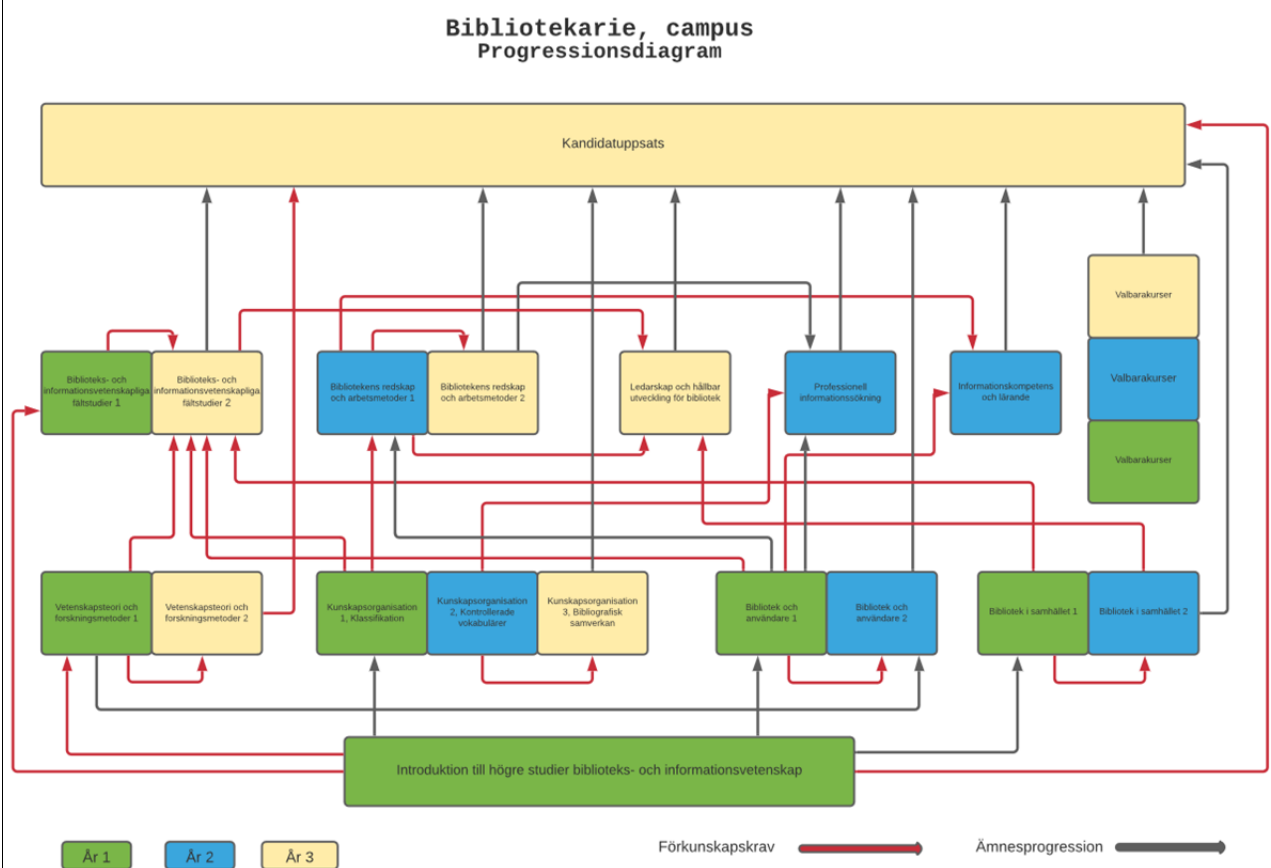
Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Alla kurser och program ska utvärderas enligt högskolans kvalitetssystem I i programmet sker detta genom ett kvalitetssäkrande arbete gällande kursplaner. Framtagning av nya och revidering av tidigare kursplaner bereds och diskuteras i kursers arbetslag, vid programgruppsmöten och i beredningsutskottet inför beslut i utbildningsutskottet. Dessutom inkommer förslag på innehåll till kurser från profession och studentrepresentanter. Detta sker exempelvis via utbildningens programråd. Som ett led att stärka studentinflytandet ytterligare har sektionen ökat antalet studentrepresentanter från en till tre i rådet. Kurs- och programutvärderingar är ytterligare ett instrument för inhämtning av innehållsliga förslag från studenter och lärare. Låg svarsfrekvens från studenterna i kursernas och programmets utvärderingsenkäter är dock en särskild pedagogisk utmaning, där behövs ytterligare insatser. En viktig aspekt i det kontinuerliga kvalitetssäkringsarbetet i kurserna är att skriva kursrapporterna vars resultat ska implementeras i kursutvecklingsarbetet. Resultatet från

kursvärderingen ska dessutom delges till kommande studentgrupper så att det blir tydligt hur synpunkter, förbättringsförslag och utvecklingsarbetet genomförts i kursen. Formerna för detta är under utveckling.

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Programmet består av 22 kurser, varav 18 är obligatoriska och 4 är valbara kurser. Introduktionskursen och kandidatuppsatskursen omfattar 15 hp, övriga 7,5 hp. Vid fyra tillfällen läser studenterna valbar kurs och väljer då mellan 3-4 alternativa kurser. Undervisningen har genomförts på campus där ämnets olika perspektiv presenterats i flera kurser så att möjlighet till progression ges. Det betyder också att flera kurser har förkunskapskrav (se figur nedan).

För studenter antagna 2018 blev det sista året speciellt då all undervisning på grund av pandemin hastigt fick ställas om till distansundervisning. För lärare innebar detta att snabbt finna nya former för undervisning och examination. I några kurser har det varit en stor utmaning. Uppfattningen är att studenterna har klarat omställningen väl även om studieformen, att läsa på distans, inte var vald.

Följande analys är gjord utifrån studenternas enkätsvar i programmets kurser och de kursrapporter som författats utifrån de svaren och lärares upplevelser. Studenterna upplever att utbildningens innehåll är ganska eller mycket relevant i relation till utbildningsplanens mål för programmet. Men på frågan om hur utbildningen förhåller sig till de förväntningar som studenterna hade visar svaren att de stämmer

ganska väl eller är ganska annorlunda med förväntningarna. I studenternas fritext svar framkommer att bilden av vad en bibliotekarie gör var vag och därmed har utbildningen gett förståelse. Någon skriver att utbildningen överraskat positivt då yrkets komplexitet tydliggjorts och några framhåller att den varit för teoretisk. Vid analys av svaren kan konstateras att det är svårt att beskriva det väsentliga i en akademisk utbildnings kunskap och innehåll, något som behöver tydliggöras för studenten men också för yrkesvägledare och professionsföreträdare, både i informationsmaterial och i starten av utbildningen.

På frågan om hur studenterna upplevt att teori och B&I-forskning integrerats i kurserna så svarar de att de har det i ganska till mycket stor utsträckning. Denna bild stämmer väl överens med ovanstående resonemang om utbildningens innehåll. I fritextsvaren framkommer att förståelse för och koppling mellan forskning och praktik är oklar och stärker oss i att vi behöver arbeta med att tydliggöra forskningens relevans för praktiken. Studenterna menar, enligt enkätsvaren, att de har kunnat följa utbildningen och tycker att arbetsformerna fungerat ganska eller mycket bra. Studenterna uppskattar de skriftliga inlämningsuppgifterna och att få välja mellan att skriva tillsammans med en studiekamrat eller ensam. Seminarier med diskussioner uppskattas och fler diskussioner i lärplattformen önskas.

Studenterna menar att progressionen genom programmet och kunskaper från tidigare kurser har skapat kontinuitet i ganska till stor utsträckning. I fritextsvar framkommer att studenter uppskattat variationen mellan kurser och att moment inom samma område delats upp, som t ex Bibliotek och användare 1 som teoretisk kurs och Bibliotek och användare 2 som ger den praktiska förståelsen.

Studenterna har haft möjlighet att välja 4 valbara kurser ur ett utbud om 18 kurser inom programmet. Enkätsvaren från dessa kurser är fler och svaren visar generellt på en positiv upplevelse. En tänkt orsak till detta är att studenten väljer utifrån intresse och känner ett större engagemang samt en högre delaktighet i och med personligt val.

Genomströmning i programmet:

Vid programstart registrerades 70 studenter. 63 studenter genomför första examinationen i första kursen och har slutbetyg för hela kursen. 56 studenter har inte någon prestation alls, 11 avbrott har registrerats.

Vid kandidatuppsatskursens första examinationstillfälle examinerades 24 studenter med godkänt eller väl godkänt resultat.

Forskningsanknytning

En av bibliotekarieprogrammets huvudstyrkor är att utbildningen har en synnerligen stark vetenskaplig grund kopplat till sektionens forskning och forskningsmiljö. Huvudområdet biblioteks- och

informationsvetenskap är flervetenskapligt, där utbildningen omfattar innehåll främst från samhällsvetenskap och humaniora. Ämnet är väl etablerat nationellt och internationellt. Sektionen för biblioteks- och informationsvetenskap utgör en relativt stor forskningsmiljö där den aktiva utvecklingen av ämnet idag huvudsakligen sker inom de fyra forskargrupperna Informationspraktiker och digitala kulturer, Kunskapens infrastrukturer, Bibliotek, kultur och samhälle och Social Media Studies. För att svara mot ämnet och förändringar i det omgivande samhället, men också för att svara mot professionens krav och bibliotekariers arbetsuppgifter, krävs ett brett kursinnehåll och forskningsanknytning. I syfte att upprätta en aktuell och relevant utbildning krävs det därför ständig uppdatering av programmets kurser och kursinnehåll. Detta sker på många olika sätt, exempelvis genom att sektionens forskare medverkar i kurser med presentationer av pågående och/eller avslutande forskningsprojekt. På så sätt anknyter utbildningen till aktuell forskning och studenterna ges större inblick i trender inom biblioteks- och informationsvetenskap. I enkätsvaren framkommer att studenter upplever att forskningen har integrerats i ganska stor eller mycket stor utsträckning.

Resurser

I programmet ingår olika typer av kurser. 18 kurser kan betraktas som kärnkurser. Till detta kommer 18 valbara kurser som ges under termin 2, 3, 4 och 5 och som i viss mån varierar från år till år. För de kurser som studenterna följde hade kärnkurserna totalt två kursansvariga var (vissa lärare har kursansvar för fler än en kurs). Över programmet ser fördelning mellan lärarkategorier som studenter möter ut på följande sätt: professorer 239 timmar, universitetslektorer 2019 timmar, Universitetsadjunkter 4285 timmar samt doktorander 21 timmar. Sammanställningen visar att universitetslektorer till stor del medverkar i kurser med ett vetenskapligt fokus samt som examinatorer i uppsatskursen. De har också ett stort ansvar för föreläsningar i de flesta av programmets kurser. Universitetsadjunkterna deltar i programmets alla kurser samt är involverade i planering, genomförande och examinationer. Vid analys framkommer att doktoranderna ofta medverkar i det valbara kursutbudet där de bidrar med stoff som ligger i linje med deras avhandlingsarbete. Önskvärt är att öka andelen timmar som disputerade medverkar i programmet.

Användbarhet och förberedelser för arbetslivet

En av programmets främsta styrkor är förberedelsen för en framtida yrkesverksamhet genom utbildningens professionsanknytning. Utbildningsplanen och kursplanerna i programmet innehåller flera målformuleringar där studenterna ska problematisera biblioteksverksamheter. Till skillnad mot en traditionell verksamhetsförlagd praktik under några veckor innehåller utbildningen många olika praktiktäna utbildningsinslag och aktiviteter som problematiserar professionella frågeställningar från olika biblioteksverksamheter. Genom att bjuda in yrkesverksamma bibliotekarier som gästföreläsare samt mentorsprogram, studiebesök, fältstudier och praktiska övningar skapas förutsättningar för en

kontinuerlig reflektion och analys av kursers innehåll i relation till profession och problematisering av framtida yrkesroller. En övervägande del av undervisningen i programmet baseras på forskning som behandlar centrala professionella problem, vilka i sin tur utgår från biblioteksarbete i olika former. Det handlar bland annat om bibliotekariers yrkesrelaterade informationssökning (kursen Professionell informationssökning), referensarbete, klassificering, olika informationssystem och -redskap, användarundervisning och beståndsutveckling (bland annat i kurserna Bibliotekens redskap och arbetsmetoder 1 och 2). Den avslutande kandidatuppsatsen kan ha en större eller mindre grad av professionsanknytning beroende på valt uppsatsämne.

I programenkäten framkommer att studenterna har en något annorlunda bild av hur de professionella verksamheterna integrerats i kurserna. Studenterna lyfter fram gästföreläsningar och studiebesök som sådana inslag och kopplar inte ovanstående beskrivning av olika undervisningsaktiviteter som professionsnära. I enkätsvaren framkommer att de valbara kurserna har en tydligare koppling till professionen, framför allt de som har verksamheter som barnbibliotek eller skolbibliotek som huvudområde.

Eventuella förslag till förändringar

En revidering av bibliotekarieprogrammen har genomförts och det programmet startade hösten 2020. Programansvariga och studierektor tar med sig kommentarer som har lyfts i program- och kursutvärderingar till det nya programmet:

- Tydliggöra innehåll och upplägg av programmet för att tidigt ge en realistisk bild i relation till studenters förväntningar.
- Tydliggöra forskningens professionsperspektiv i kurserna.
- Akademiskt skrivande är ytterligare ett område som kontinuerligt lyfts i kursrapporter och i lärarnas diskussioner i programgruppen, dock fanns inte något om akademiskt skrivande med i programutvärderingen. Återkommande inslag i programmet där akademiskt skrivande är i fokus behöver skrivas fram i en plan för att säkerställa en variation av uppgifter och undervisningsinslag så en tydlig progression säkerställs.